Европейски парламент
2019-2024

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

2023/0229(NLE)

14.2.2024

***

ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКА

относно проекта на решение на Съвета за сключване, от името на Съюза, на Споразумението между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите за периода 2021—2027 г.
(12122/2023 – C9-0461/2023 – 2023/0229(NLE))

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик: Ядвига Вишневска

Легенда на използваните знаци

*	Процедура на консултация
***	Процедура на одобрение
***I	Обикновена законодателна процедура (първо четене)
***II	Обикновена законодателна процедура (второ четене)
***III	Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ .5

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....6

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно проекта на решение на Съвета за сключване, от името на Съюза, на Споразумението между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите за периода 2021—2027 г. (12122/2023 – C9-0461/2023 – 2023/0229(NLE))

(Одобрение)

Европейският парламент,

– като взе предвид проекта на решение на Съвета (12122/2023),

– като взе предвид проекта на Споразумението между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите за периода 2021—2027 г. (12120/2023),

– като взе предвид искането за одобрение, представено от Съвета в съответствие с член 77, параграф 2, член 218, параграф 6, втора алинея, буква а), както и с член 218, параграф 7 от Договора за функционирането на Европейския съюз (C9-0461/2023),

– като взе предвид член 105, параграфи 1 и 4 и член 114, параграф 7 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид препоръката на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A9-0000/2024),

1. дава своето одобрение за сключването на споразумението;

2. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки и на Конфедерация Швейцария.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

а. Контекст

Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика за периода 2021—2027 г. (наричан по-нататък „Регламент за ИУГВП“) беше приет на 7 юли 2021 г.

Целта на Регламента за ИУГВП е да се изрази солидарност чрез финансова помощ за онези държави (членки), които прилагат разпоредбите на достиженията на правото от Шенген относно външните граници. Той представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в което участват държавите, асоциирани в изпълнението, прилагането и по-нататъшното развитие на достиженията на правото от Шенген („държави, асоциирани към Шенген“ или „асоциирани държави“).

На 11 август 2021 г. Конфедерация Швейцария уведоми за решението си да приеме съдържанието на Регламента за ИУГВП и да го прилага във вътрешния си правен ред. Комисията представи предложението за решение на Съвета за подписване на споразумение между ЕС и Конфедерация Швейцария относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, преди да получи уведомлението от Швейцария относно изпълнението на нейните конституционни изисквания, за да се избегне съкращаване на времето за действително прилагане на Регламента за ИУГВП в Швейцария. В съответствие със съображение 75 от Регламента за ИУГВП към сключване на тази договореност следва да се пристъпи, след като съответната държава е информирала писмено, че всички нейни вътрешни изисквания са изпълнени.

В член 7, параграф 6 от Регламента за ИУГВП е предвидено, че следва да се изготвят „договорености“, с които се определят естеството и условията за участието в ИУГВП на държавите, асоциирани в изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, съгласно относимите разпоредби на съответното споразумение за асоцииране. Тези договорености са под формата на споразумения, сключени от Съюза с асоциираните към Шенген държави в съответствие с член 216 от ДФЕС.

На 21 февруари 2022 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори[1] с Исландия, Кралство Норвегия, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн във връзка с договореностите относно финансовия принос на тези държави и допълнителните правила, необходими за тяхното участие в Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика за периода 2021—2027 г., включително разпоредби, гарантиращи защитата на финансовите интереси на Съюза и

[1] Решение (ЕС) 2022/442 на Съвета от 21 февруари 2022 г. за разрешаване на започването на преговори с Исландия, Кралство Норвегия, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн с оглед на сключването на споразумения между Европейския съюз и тези държави относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите (ОВ L 90, 18.3.2022 г., стр. 116).

правомощията за извършване на одит от Сметната палата, които да бъдат сключени съгласно Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета[2]. Преговорите с Конфедерация Швейцария бяха приключени успешно с парафирането на споразумението на 14 февруари 2023 г.

На 10 юли 2023 г. Комисията представи на Съвета предложение за решение на Съвета относно сключването, от името на Европейския съюз, на Споразумението между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите.

На 28 септември 2023 г. Съветът прие решение за подписване, от името на Съюза, на Споразумението между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите за периода 2021—2027 г. Споразумението беше подписано на 28 ноември 2023 г. в Брюксел.

На 7 декември 2023 г. Съветът поиска от Европейския парламент да даде своето одобрение за проекта на решение на Съвета за сключването на посоченото по-горе споразумение.

б. Позиция на докладчика

Инструментът за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите представлява специфичен инструмент в контекста на достиженията на правото от Шенген, предназначен да осигури силно и ефективно европейско интегрирано управление на външните граници, като същевременно се гарантира свободното движение на хора, при пълно спазване на ангажиментите на държавите членки и асоциираните държави по отношение на основните права, и да подпомогне единното прилагане и модернизиране на общата визова политика, като по този начин допринесе за гарантиране на високо ниво на сигурност в държавите членки и асоциираните държави.

Докладчикът е съгласен, че ИУГВП предлага възможността за осъществяване на действия в режим на споделено управление, пряко и непряко управление и споразумението следва да направи възможно осъществяването на всеки един от тези методи в Швейцария в съответствие с принципите и правилата на ЕС за финансово управление и контрол.

Освен това докладчикът счита, че предвид специфичното естество на достиженията на правото от Шенген и значението на еднаквото им прилагане за целостта на Шенгенското пространство всички правила, приложими за управлението на програмите, следва да се прилагат за Швейцария по същия начин, както за държавите членки.

[2] Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите (ОВ L 251, 15.7.2021 г., стр. 48).

Докладчикът смята, че сключването на официални и правно обвързващи споразумения в рамките на сътрудничеството с асоциирани държави, за разлика от други видове договорености, е от решаващо значение, за да се гарантира прозрачност, обществен контрол и демократичен надзор. Това е особено важно, когато става въпрос за използването на бюджета на ЕС.

Следва да се спазват и други специфични разпоредби. По силата на споразуменията за асоцииране към Шенген Швейцария трябва да приеме изцяло мерките на Съюза, включително Регламента за ИУГВП, които развиват или надграждат достиженията на правото от Шенген, и да предприеме необходимите мерки за осигуряване на съответствие с разпоредбите от значение за финансовото управление и контрол, установени в ДФЕС и в правото на Съюза, чието правно основание е в ДФЕС. Със споразуменията се въвеждат и конкретни механизми за бързи корекции на споразумението със Швейцария в случай на промени в ключови законодателни актове на Съюза, свързани с изпълнението, като например Финансовия регламент и Регламента за общоприложимите разпоредби. Споразумението гарантира също така, че при междинния преглед на ИУГВП ще бъде взето предвид забавеното участие на държавите, асоциирани към Шенген.

Освен това по отношение на бюджетния и финансовия контрол държавите членки са обвързани с хоризонтални задължения (например компетентността на Сметната палата, Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Европейската прокуратура и Комисията), произтичащи пряко от Договора или от вторичното законодателство на Съюза, включително Регламента за общоприложимите разпоредби, посочен по-горе. Тези задължения се прилагат по отношение на държавите членки ipso facto и поради това не са установени в Регламента за ИУГВП. Следователно е необходимо тези задължения да обхванат и Швейцария чрез споразумението, за което се отнася настоящото предложение.

И накрая, споразумението съдържа и разпоредба относно Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS).

В заключение докладчикът счита, че е целесъобразно да се сключи споразумение за определяне на допълнителните правила, необходими за участието на Конфедерация Швейцария в Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика („ИУГВП“) като част от Фонда за интегрирано управление на границите за програмния период 2021—2027 г. в съответствие с член 7, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1148 („Регламента за ИУГВП“).

Предвид гореизложеното докладчикът препоръчва Парламентът да одобри проекта на решение на Съвета и възлага на неговия председател да изпрати позицията на Парламента до Съвета и Комисията, както и до правителствата и парламентите на държавите членки.